

AURKEZPENA	29
I. ATALA: TXOSTENAREN HELBURUAK, METODOLOGIA ETA EGITURA	37
II. ATALA: NAZIOARTEKO ARAUDIA ERREFERENTZI ESPARRU MODURA TERRORISMOAREN BIKTIMEKIKO ERREKONNOZIMENDU ETA SOLIDARITATE POLITIKENTZAKO ..	43
I. SARRERA	45
1. Helburuak	45
2. Metodologia	47
3. Egitura.....	48
II. TERMINOLOGIA ZEHAZTAPENAK.....	49
1. Terrorismoa.....	49
2. Terrorismoaren biktimak.....	50
III. NAZIO BATUAK ETA TERRORISMOAREN BIKTIMAK	51
1. Giza eskubideen babes orokorra	53
2. Lankidetzeta justizia zehatzailearen esparruan (nazioartekoa eta barrukoa)	54
2.1. Nazioarteko delinkuentzia	54
2.1.1. Terrorismoaren biktimak nazioz haraindiko delinkuentziaren biktima bezala	54
2.1.2. Terrorismoaren biktimak gizateriaren aurkako krimenen biktima bezala.....	55
2.2. Delituen biktimen interesak lehengoratzeta justizia zehatzailean	57
2.2.1. 1985eko Deklarazioa Delituen eta Botere Abusuaren Biktimentzako Oinarrizko Justizia Printzipioen gainean	57
2.2.2. Nazio Batuen Hitzarmen Projektua Delituen eta Botere Abusuaren Biktimei emaniko Justizia eta Laguntzaren gainean	58
2.2.3. 1985eko Deklarazioa aplikatzeko gidaliburuak.....	61
2.2.3.1. Delituen eta botere abusuaren biktimentzako oinarritzko justizia printzipioei buruzko Deklarazioaren erabilera eta aplikazioari buruzko Justizia Gidaliburua (1999)	62

2.2.3.2. Delituen eta botere abusuaren biktimetzako oinarriko justizia printzipioei buruzko Deklarazioaren aplikazioari buruzko politikak eta maila arautzaileak diseinatzeko ardura duten agintarientzako gida (1999)	68
2.2.4. Justizia zehatzailea ebaluatzeko baliabideak biktimen eta lekukoen gaian	69
IV. EUROPAKO KONTSEILUA ETA TERRORISMOAREN BIKTIMAK	73
1. Ministroen Batzordea	73
1.1. Terrorismo ekintzen biktimak babesteari buruzko printzipioak.....	73
1.2. Delituen biktima direnei laguntzeari buruzko (2006)8 Gomendioa ...	74
2. Parlamentu Batzarra.....	77
3. Justizia eta Barne ministroen bilerak.....	77
4. Europako Kontseiluko Giza Eskubideen komisarioa	77
5. Zehapen Gaietako Batzorde Europarra	78
6. Terrorismoan Aditu direnen Batzordea.....	79
V. EUROPAR BATASUNA ETA TERRORISMOAREN BIKTIMAK.....	80
1. Europako Parlamentuaren ebazpena, 2000ko ekainaren 15koa	80
2. Kontseiluaren Esparru Erabakia Biktimen Kokalekuaren gainean 2001eko Prozedura Zehatzailean.....	81
3. Europar Batasunaren Kontseiluaren 2004/80/CE Zuzentaraua, 2004ko apirilaren 29koa, delituen biktimei kalte-ordaina emateari buruzkoa	82
4. Kontseiluaren Esparru Erabakia, 2002ko ekainaren 13koa, terrorismoaren aurkako borrokari buruzkoa	82
5. Europar Batasunaren Probako Proiektua terrorismoaren biktimei laguntzeari buruzkoa	82
VI. EUROPAKO SEGURTASUN ETA LANKIDETZAKO ANTOLAKUNDEA (ESLA) ETA TERRORISMOAREN BIKTIMAK.....	83
VII. GOBERNUZ KANPOKO NAZIOARTEKO ERAKUNDEAK TERRORISMOAREN BIKTIMEN ESKUBIDEEN DEFENTSAN.....	84
VIII. ONDORIOAK: ERATORRITAKO PRINTZIOAK	84
IX. BIBLIOGRAFIA.....	87
X. ERANSKINA: KONSULTATUTAKO ARAUDI ETA NAZIOARTEKO DOKUMENTUEN ZERRENDA.....	91
III. ATALA: BARNE ARAUDIAREN PIXKANAKAKO EGOKITZAPENA, BIKTIMIZAZIO TERRORISTA MURRIZTEKO BIDEAREN ABIABURU GISA.....	95
I. ESTATUKO ESPARRUA: 1979tik 2008ra	97
1. Nazioarteko aurrekariak.....	97
2. Prestazioen justifikazioa	98
3. Bidea geroz eta zabalagoa den araudian zehar	99

4. Prestazioen ohiko eta ezohiko araubidea	100
5. Estatuko legediaren balantze laburra egungo erreforma prozesuaren aurrean	103
II. EAeko ARAUDIA TERRORISMOAREN BIKTIMEN ALORREAN	106
1. Beste eredu autonomiko batzuekiko antzekotasunak eta berezitasunak .	106
2. EAeko arau eta baliabideak.....	110
2.1. Eusko Jaurlaritza.....	110
2.2. Eusko Legebiltzarra	112
2.3. Foru eta toki eremuak	114
III. LABURBILKETA.....	115
IV. BIBLIOGRAFIA.....	116
IV. ATALA: ERAKUNDEEK TERRORISMOAREN BIKTIMEN EGOERARI UDAL EREMUAN EMAN BEHARREKO ERANTZUNA.....	117
I. TERRORISMOAREN BIKTIMAK UDAL EREMUAN. AURREKARIAK...	119
II. DEMOKRAZIA ETA ASKATASUNA DEFENDATZEKO ETA EUSKAL GIZARTEAREN ANIZTASUNA ERRESPETATZEKO UDAL ERABAKIAK ONESTEA, EUDELEK 2002ko MAIATZAREN 3an ONETSITAKO ADIERAZPEN ZIBIKOAREN ILDOTIK.....	124
2.1. Demokrazia eta askatasuna defendatzeko eta euskal gizartearen aniztasuna errespetatzeko udal erabakiak. Aurrekariak.....	124
2.2. Demokrazia eta askatasuna defendatzeko udal erabakiak Arabako Lurralde Historikoan.....	125
2.3. Demokrazia eta askatasuna defendatzeko udal erabakiak Bizkaiko Lurralde Historikoan.....	128
2.4. Demokrazia eta askatasuna defendatzeko udal erabakiak Gipuzkoako Lurralde Historikoan.....	132
2.5. Demokrazia eta askatasuna defendatzeko udal erabakiak Euskal Autonomia Erkidegoan	135
III. DEMOKRAZIA ETA ASKATASUNA DEFENDATZEKO ETA EUSKAL GIZARTEAREN ANIZTASUNA ERRESPETATZEKO TOKIAN TOKIKO FOROAK BULTZATZEA.....	136
3.1. Tokian tokiko foro zibikoak sortzea. Aurrekariak.....	136
3.2. Tokiko foro zibikoak Arabako Lurralde Historikoan.....	136
3.3. Tokiko foro zibikoak Bizkaiko Lurralde Historikoan.....	138
3.4. Tokiko foro zibikoak Gipuzkoako Lurralde Historikoan.....	143
3.5. Tokiko foro zibikoak Euskal Autonomia Erkidegoan	146
IV. BIKTIMEN OROITZAPENEN ALDEKO UDAL EKIMENAK.....	147
4.1. Biktimei esker ona azaltzeko ekimenak udal eremuan. Aurrekariak ...	147
4.2. Biktimen omenez aurrera eramandako udal ekimenak Arabako Lurralde Historikoan	148

4.3. Biktimen omenez aurrera eramandako udal ekimenak Bizkaiko Lurralde Historikoan.....	151
4.4. Biktimen omenez aurrera eramandako udal ekimenak Gipuzkoako Lurralde Historikoan.....	157
4.5. Biktimen omenez aurrera eramandako udal ekimenak Euskal Autonomia Erkidegoan.....	162
V. BIKTIMEN OROITZAPENAREN AURKA EGITEN DUTEN, PERTSONEN DUINTASUNA IRAINTZEN DUTEN EDO HERRITARREN ESKUBIDE ZIBIKOAK URRATZEN DITUZTEN PINTADAK EDO KARTELAK EZABATZEKO JARDUKETAK.....	163
5.1. Biktimen oroitzapena iraintzen duten pintadak edo kartelak ezabatzea. Aurrekariak.....	163
5.2. Biktimentzat iraingarriak diren pintadak edo kartelak kentzeko jarduketak Arabako Lurralde Historikoan.....	166
5.3. Biktimentzat iraingarriak diren pintadak edo kartelak kentzeko jarduketak Bizkaiko Lurralde Historikoan.....	169
5.4. Biktimentzat iraingarriak diren pintadak edo kartelak kentzeko jarduketak Gipuzkoako Lurralde Historikoan.....	174
5.5. Biktimentzat iraingarriak diren pintadak edo kartelak kentzeko jarduketak Euskal Autonomia Erkidegoan.....	178
VI. BIKTIMEN OROITZAPENAREN KONTRA EGITEN DUTEN EDO EUREN DUINTASUNA URRATZEN DUTEN EKITALDI PUBLIKOAK GALARAZTEA.....	181
6.1. Biktimen oroitzapenaren kontrako ekitaldi publikoen debekua. Aurrekariak.....	181
6.2. Biktimen oroitzapenaren kontrako ekitaldi publikoen debekua Arabako Lurralde Historikoan.....	181
6.3. Biktimen oroitzapenaren kontrako ekitaldi publikoen debekua Bizkaiko Lurralde Historikoan.....	183
6.4. Biktimen oroitzapenaren kontrako ekitaldi publikoen debekua Gipuzkoako Lurralde Historikoan.....	188
6.5. Biktimen oroitzapenaren kontra egiten duten edo euren duintasuna urratzen duten ekitaldi publikoen debekua Euskal Autonomia Erkidegoan.....	191
VII. UDALERRIETAN TERRORISMOAREN BIKTIMEN OROITZAPENERAKO IRAINGARRIAK IZAN DAITEZKEEN PLAZA, KALE EDO BESTELAKO TOKI PUBLIKOEN IZENDAPENAK.....	195
7.1. Terrorismoaren biktimen oroitzapenerako iraingarriak izan daitezkeen toki publikoetako izendapenak. Aurrekariak.....	195
7.2. Terrorismoaren biktimen oroitzapenerako iraingarriak izan daitezkeen toki publikoetako izendapenak Arabako Lurralde Historikoan.....	196
7.3. Terrorismoaren biktimen oroitzapenerako iraingarriak izan daitezkeen toki publikoetako izendapenak Bizkaiko Lurralde Historikoan.....	198

7.4. Terrorismoaren biktimen oroitzapenerako iraingarriak izan daitezkeen toki publikoetako izendapenak Gipuzkoako Lurralde Historikoan	202
7.5. Udalerrietan terrorismoaren biktimen oroitzapenerako iraingarriak izan daitezkeen plaza, kale edo bestelako toki publikoetako izendapenak Euskal Autonomia Erkidegoan	205
VIII. EAE-KO UDALERRIETAN TERRORISMOAREN BIKTIMEKIKO AITORPEN ETA ELKARTASUNA ZABALTZEN LAGUNTZEN DUTEN EKINTZA ETA EKIMENAK	212
8.1. Terrorismoaren biktimekiko aitorpen eta elkartasuna adierazteko ekimenak. Aurrekariak	212
8.2. Terrorismoaren biktimekiko aitorpen eta elkartasuna adierazteko ekimenak Arabako Lurralde Historikoa	213
8.3. Terrorismoaren biktimekiko aitorpen eta elkartasuna adierazteko ekimenak Bizkaiko Lurralde Historikoan	216
8.4. Terrorismoaren biktimekiko aitorpen eta elkartasuna adierazteko ekimenak Gipuzkoako Lurralde Historikoan	224
8.5. Terrorismoaren biktimekiko aitorpen eta elkartasuna zabaltzen laguntzen duten ekimen edo ekitaldiak Euskal Autonomia Erkidegoan	230
IX. EAE-KO UDALERRIETAN ANTOLATU DIREN ETA TERRORISMOAREN BIKTIMEKIN ZERIKUSIA DUTEN BESTELAKO EKIMEN, EKITALDI EDO ESPERIENTZIAK	235
9.1. Terrorismoaren biktimekin zerikusia duten bestelako udal ekimenak ..	235
9.2. Arabako Lurralde Historikoan antolatu eta terrorismoaren biktimekin zerikusia duten bestelako ekimen, ekitaldi edo esperientziak	235
9.3. Bizkaiko Lurralde Historikoan antolatu eta terrorismoaren biktimekin zerikusia duten bestelako ekimen, ekitaldi edo esperientziak	238
9.4. Gipuzkoako Lurralde Historikoan antolatu eta terrorismoaren biktimekin zerikusia duten bestelako ekimen, ekitaldi edo esperientziak	244
9.5. Euskal Autonomia Erkidegoan antolatu eta terrorismoaren biktimekin zerikusia duten bestelako ekimen, ekitaldi edo esperientziak	247
X. ONDORIOAK	248
V. ATALA: TERRORISMOAREN BIKTIMEN ESKUBIDEAK: PARTE-HARTZEA, DUINTASUNA, ORDAIN MORALA, JUSTIZIA, EGIA ETA MEMORIA	251
I. TERRORISMOAREN BIKTIMEN ESKUBIDEAK	253
II. PARTE HARTZEKO ESKUBIDEA	253
III. DUINTASUNA, ORDAIN MORALA, JUSTIZIA, EGIA ETA MEMORIA HIRUKO HAU: EGIA, MEMORIA ETA JUSTIZIA, ETA BIKTIMEN ESKUBIDEEN ISLA	256
1. Terrorismoaren biktimen duintasunerako eskubidea	258
1.1. Duintasuna, balio juridiko gisa	258
1.2. Terrorismoaren biktimen duintasuna 4/2008 Legean	259

2. Terrorismoaren biktimen ordain moralerako eskubidea	261
3. Justiziarako eskubidea	262
3.1. Biktimen eskaerak eta betebeharrak publikoak justizia administrazioari dagokionez	262
3.2. 4/2008 Legearen aurrekariak justiziarako eskubideari dagokionez	268
3.3. Justiziarako eskubidea 4/2008 Legean, ekainaren 19koa, terrorismoaren biktimei aitortzea eta erreparazioa egitekoa	271
4. Biktimen eta gizartearen eskubideak: egia jakiteko eta memoriarako eskubidea	272
4.1. Egia jakiteko eskubidea	272
4.1.1. Kontzeptua eta nazioarteko konfigurazio juridikoa	272
4.1.2. Egia jakiteko eskubidea 4/2008 Legean	275
4.2. Terrorismoaren biktimek eta gizarteak memoriarako duten eskubidea	276
4.2.1. Memoria kontzeptuak: historia, banakako memoria eta taldeko memoria.....	276
4.2.2. Udallerriak eta memoria	279
4.2.3. Memoriarako eskubideari eta terrorismoaren biktimei buruz Euskadin	281
4.2.4. Memoriarako eskubidea 4/2008 Legean.....	282
4.2.5. Euskal erakundeek ekimenak, terrorismoaren biktimen memoriaren eta ordain moralaren alde	283
4.2.5.1. Eusko Legebiltzarren ekimenak ordain moralaren esparruan	283
4.2.5.2. Eusko Jaurlaritzaren ekimenak ordain moralaren esparruan.....	285
4.2.5.3. Foru Aldundien eta Batzar Nagusien ekimenak ordain moralaren esparruan	286
4.2.5.4. Esparru publikoan bidera daitezkeen beste ekimen batzuk.....	290
IV. BIBLIOGRAFIA.....	290
VI. ATALA: TERRORISMOAREN BIKTIMEK ORDAIN PERTSONALA ETA MATERIALA ESKURATZEKO DUTEN ESKUBIDEA: ESKUBIDEAREN PROIEKZIOA OSASUNAREN, ETXEBIZITZAREN, ENPLEGUAREN, IRAKASKUNTZAREN ETA PRESTAKUNTZAREN ALORRETAN.....	293
I. ORDAIN PERTSONALA ETA MATERIALA ESKURATZEKO ESKUBIDEA	295
1. Ordaina eskuratzeko eskubidearen kontzeptua definitzen duten faktoreak..	295
2. Ordainaren printzipioak eta xedeak.....	296
II. OSASUNA ETA TERRORISMOAREN BIKTIMAK	297
1. Aurrekariak	297

2. Terrorismoaren biktimen osasun behar fisikoekiko arreta	298
3. Laguntza psikologikoa terrorismoaren biktimentzat	300
III. ETXEBIZITZA ETA TERRORISMOAREN BIKTIMAK.....	306
1. Aurrekariak	306
2. Kalte materialak etxebizitzetan, merkataritza eta industriako establezi- menduetan eta alderdi politikoen, sindikatuen eta gizarte erakundeen egoitzetan.....	307
3. Segurtasun sistemak instalatzea	310
4. Neurriak etxebizitzaren eremuan.....	311
IV. ENPLEGUA ETA TERRORISMOAREN BIKTIMAK.....	313
1. Aurrekariak	313
2. Enplegura iristea	314
3. Funtzio publikora iristea.....	316
4. Terrorismoaren biktimen eskubideak funtzio publikoaren eremuan.....	319
V. TERRORISMOAREN BIKTIMAK IRAKASKUNTZAREN ETA TREBA- KUNTZAREN ALORREAN	321
1. Sarrera.....	321
2. Irakaskuntza eta terrorismoaren biktimak.....	322
3. Trebakuntza eta terrorismoaren biktimak.....	323
VII. ATALA: BIZIKIDETZA BAKEAN ETA ASKATASUNEAN GARATZE- KO ESKUBIDEA: BIKTIMEK DUTEN INTERESA TERRO- RISMOARI LEGITIMAZIOA KENTZEKO HEDABIDEEN BITARTEZ ETA INDARKERIA TERRORISTA PREBENI- TZEKO HEZKUNTZAREN BITARTEZ.....	325
I. TERRORISMOARI LEGITIMAZIOA KENTZEAREN ESANAHIK	327
1. Legitimazioa kentzeari buruzko biktimen eskaerek nazioarteko araudian hartutako tokia.....	327
2. Terrorismoari legitimazioa kentzea Eusko Legebiltzarreko 4/2008 Le- gean	330
3. Hedabideak eta hezkuntza erakundeak terrorismoari legitimazioa ken- tzeke esku hartzen duten sozializazio agentzia gisa	330
II. HEDABIDEAK	331
1. Hedabideak, terrorismoa eta terrorismoaren biktimak.....	331
2. Botere publikoen proposamenak hedabideei eta terrorismoari dagokie- nez Euskal Autonomia Erkidegoan.....	339
3. Hedabideetan balio demokratikoen aldeko eta terrorismoaren aurkako ildo editoriala ezartzea	344
4. EiTBn terrorismoaren biktimen egoerari buruzko berariazko esparruak sortzea erreportajeen, eztabaiden, sormen artistikoaren edo beste adie- razpen elementuren baten bitartez	345
5. Komunikabideetan kanpainak garatuz, terrorismoaren biktimei begiru- nea erakustea eta gogoan izatea	348

6. Hedabideen lankidetza aktiboa terrorismoari legitimazioa kentzeari eta balio etiko eta demokratikoak barreiatzeari dagokionez.....	350
7. Biktimen duintasun eskubidea eta hedabideak	355
III. GIZA ESKUBIDEETAN HEZTEA BIKTIMIZAZIO TERRORISTA PREBENITZEKO.....	356
1. Definizioa eta esparru juridikoa.....	356
2. Euskal nerabeen jarrerak terrorismoaren eta terrorismoaren biktimen aurrean	361
3. Irakasleen jarrerak bake eta indarkeria ezeko balioen hezkuntzan.....	388
4. Berariazko esperientzia praktikoen gaineko balorazio laburra	390
IV. BIBLIOGRAFIA.....	391
VIII. ATALA: BIKTIMAZIO TERRORISTAKO ESPERIENTZIAK EUSKADIN: ERAKUNDEEK ETA GIZARTEAK EMANDAKO ERANTZUNAREN GAINEAN BIKTIMEK EGINDAKO BALORAZIOA	395
I. SARRERA	397
1. Definizioa eta esparru juridikoa.....	397
2. Metodologia	398
3. Egitura	401
II. LEHEN MAILAKO BIKTIMAZIOKO ESPERIENTZIAK.....	402
1. Ezagutza zientifikoaren zatidura eta eskasia terrorismoaren biktimen gainean.....	402
2. Zuzeneko eta zeharkako biktimak	403
3. Biktimitazio anitza.....	403
4. Kopuruak, batez ere hilketak izan dituzten atentatuei dagokienez: datu soziodemografikoak eta biktimitazioari buruzkoak	404
4.1. Biktimitazio datu soziodemografikoak	405
4.1.1. Jaioterra eta bizitokia biktimitazioaren unean eta gaur egun	405
4.1.2. Sexua, adina, egoera zibila eta seme-alabak.....	405
4.1.3. Lanbidea	406
4.2. Biktimitazioari buruzko datuak	406
4.2.1. Biktimitazioaren lekua	406
4.2.2. Biktimitazioaren data.....	407
4.2.3. Atentatuaren eredu, eguneko unea eta kokapena	407
5. Lehen mailako biktimitazioari eta haren ondorioei buruzko kontakizunak	407
5.1. Biktimitazioaren deskribapena	407
5.2. Biktimitazioak denboran eta eremu ezberdinetan dituen eraginen deskripzioa (eremu pertsonalean, familiarengan, lanean...)	410
5.2.1. Batez ere, seme-alabengan izandako eragina, haur eta gazteengan funtsean.....	411
5.2.2. Eragin orokorra	413

5.2.3. Hausnarketak terrorismoak gizartean dituen eragin nean	414
III. BIGARREN ETA HIRUGARREN MAILAKO BIKTIMAZIOA	415
1. Erakundeen aldetik jasotako zerbitzuen eta tratua ren gaineko balorazioa	416
1.1. Terrorismoaren Biktimei Laguntzeko Estatu ko Bulegoa	416
1.1.1. Etxez Etxeko Arreta Programa	418
1.1.1.1. Jardunak eta balantzea	418
1.1.1.2. Harremana biktimekin eta jarraipena	420
1.1.1.3. Berariazko beharrianak	420
1.2. Eusko Jaurlaritzako Terrorismoaren Biktimei Laguntzeko Zuzendaritza	421
1.2.1. Helburuak eta balantzea	421
1.2.2. Biktimen aldeko politika koordinatuaren bidean	422
1.2.3. Terrorismoaren biktimekin lanean: berariazko eskaerak	423
1.3. Polizia kidego ezberdinak	424
1.4. Justizia Administrazioa	425
1.5. Osasun eta gizarte zerbitzuak	427
2. Araudiaren eta erakundeen jardunaren balorazioa, biktimazioa prebenitza ren alorrean	428
2.1. Estatuko araudiaren eta araudi autonomikoaren aurreikuspena eta aplikazioa	428
2.2. Eusko Jaurlaritzako Giza Eskubideen Zuzendaritza (Justizia, Lan eta Gizarte Segurantza Saila) eta Hezkuntza Saila	431
2.3. Aldundiak eta udalak	433
3. Gizarte erantzunaren balorazioa	434
3.1. Gizartea oro har	434
3.2. Biktimaren udalerriko biztanleak	435
3.3. Bizilagunak, ezagunak eta lankideak	436
4. Hedabideen inguruko balorazioa, terrorismoaren tratamenduari dagokionez	437
5. Elkarrekin emandako laguntza balorazioa	438
6. Epaitegiek eta gizarteak erasotzailearekiko duten erantzunaren balorazioa	439
IV. ERRESILIENTZIAKO ELEMENTUAK	440
1. Seme-alabak	442
2. Adina	443
3. Denboraren joan-etorria	443
4. EAetik kanpo bizitzea	443
5. Erasotzailearen/Terroristaren prozesamendua	444
6. Lehengoratzeko justiziako balizko topaketa	446

7. Biktimaren nortasuna eta oreka emozionala.....	449
8. Biktimaren prestakuntza eta maila sozioekonomikoa	451
9. Bikotekidearen, familiaren eta hurbilekoen babesa.....	451
10. Biktimaren lan ingurunea	452
11. Biktimaren konpromiso etiko eta politikoa.....	452
12. Biktimak elkarte bateko kide izatea. Beste biktimekiko konpromisoa edo beste biktima batzuk laguntzea.....	453
13. Beste biktima batzuen laguntza jasotzea.....	453
14. Eztabaida politiko-sozialean parte hartzea	454
15. Gizarte babesa	454
16. Babes politikoa	455
17. Erakundeen jarduerak biktimen segurtasuna, lehengoratzeko ekonomikoa eta laguntza psikologikoa bermatzeko	456
18. Babes erlijiosoa eta izpirituala.....	457
V. ONDORIOAK ETA GOMENDIOAK BIKTIMAZIO TERRORISTA PREBENITZEAREN ETA TXIKITZEAREN INGURUAN	457
VI. BIBLIOGRAFIA.....	461
VII. ERANSKINAK	471
1. Biktimazio terrorista zeharkako iturrien bitartez aztertze gida	471
2. Biktimazio eta desbiktimazio prozesuetan aditu diren profesionalentzako galdera-sortaren gida	473
3. Terrorismoaren biktimentzako ethez etxeko arreta programako gizarte langilearentzako galdera-sorta (Herritarren Arretarako eta Terrorismoaren Biktimei Laguntzeko Bulegoa, Barne Ministerioa), desbiktimazio prozesuetako esku-hartze motei eta balantzeari buruz	475
4. Elkarteen ordezkarietako galde-sorta, terrorismoaren eta jazarpen indarkeriaren biktimen egoerari buruz	477
5. Galde-sorta Eusko Jaurlaritzako Terrorismoaren Biktimei Laguntzeko Zuzendaritzako langileentzat, <i>desbiktimazio prozesuetako esku-hartze motari eta balantzeari buruz</i>	481
IX. ATALA: MEHATXU EDOTA HERTSAPEN TERRORISTEN BIKTIMAK EUSKADIN: BIKTIMAZIO ESPERIENTZIAK ETA ERAKUNDEEN ETA GIZARTEAREN ERANTZUNAREN GAINEKO BALORAZIOA	485
I. SARRERA	487
1. Helburuak	487
2. Metodologia	489
3. Egitura	493
4. Eskerrak.....	493
II. TESTUINGURUA.....	494
1. EAEn mehatxaturiko pertsonen inguruan bildutako datuak eta egindako azterlanak.....	494

1.1. Biktimaren eremu juridikoa eta politikoa	494
1.2. Eremu psikologikoa	495
1.3. Kopuruak	496
2. Elkarrizketak eta eztabaida taldeak egin diren aldian zehar prentsan bildutako berrien aukeraketa	498
III. BANAKAKO ELKARRIZKETEN EMAITZEN AURKEZPENA	505
1. Elkarrizketetako datuak	506
2. Elkarrizketatutako pertsonen datuak	506
3. Elkarrizketaren edukia	507
3.1. Biktimazio esperientziak	507
3.1.1. Iraupena	507
3.1.2. Eraso mota	509
3.1.3. Erasotzailearen identifikazioa	511
3.1.4. Salaketa jartzea	513
3.1.5. Segurtasun eza sumatzea	514
3.1.6. Beste atentatu batek ekarritako eragina	515
3.1.7. Eraginak familiengan	518
3.1.8. Laneko bizitzari ekarritako eragina	520
3.1.9. Eragina denbora librean	521
3.1.10. Alderaketa mehatxatutako beste pertsona batzuekin	523
3.2. Dagoen terminologiaren eta araudiaren gaineko balorazioa, biktimazioa txikitzeko	524
3.2.1. Estatuko eta autonomia erkidegoko araudiak egokitzea	524
3.2.2. <i>Jazarpen indarkeriaren biktima</i> terminoarekin identifikatzea	526
3.3. Biktimazioa gutxitzeko gizarteak emandako erantzunaren eta erakunde ezberdinen jardunaren balorazioa	527
3.3.1. Gizartearen jarrera	527
3.3.2. Babesa lan ingurunean	530
3.3.3. Hedabideen tratamendua	532
3.3.4. Hezkuntzaren alorreko erantzunak	533
3.3.5. Udal babesa	534
3.3.6. Eusko Jaurlaritzako Biktimen eta Giza Eskubideen zuzendaritzen jarduna	536
3.3.7. Herrizaingo Sailaren babesa	537
3.3.8. Poliziak eskainitako zerbitzua	541
3.3.9. Justizia Administrazioak emaniko tratua	542
3.3.10. Gizarte zerbitzuak eta osasun sistema	542
3.3.11. Aseguru pribatuen jarduna kalte materialei dagokienez	543
3.3.12. “Arnasa hartzeko edo indarberritzeko” asteburuari buruzko iritzia	543

3.3.13. Biktimei laguntzeko elkarteen eta haien elkargo profesio- nalaren (sindikatuak) lana	544
3.3.14. Erljio babesa	546
3.4. Erasotzailearen tratua balorazioa	547
3.4.1. Gizarte eta zehapen erantzunak	547
3.4.2. Lehengoratzeko topaketa	549
3.5. Biktimazioa gutxitzen duten <i>mikro</i> , <i>meso</i> eta <i>makro</i> aldagaiak	550
3.5.1. Elkarren artean mendetasuna duten elementuak	550
3.5.2. Laguntza psikologikoa jasotzeko beharra	553
3.5.3. Erakundeen aldetiko beste neurri batzuk	554
3.5.4. Egoera berdinean dauden beste pertsona batzuentzako aholkuak	556
3.6. Beste hausnarketa batzuk	557
IV. EZTABAIDA TALDEAREN GARAPENA	558
1. Aurkezpena	558
2. Eztabaidatutako puntuak	559
2.1. Babesaren kalitatea	561
2.2. Eskubide eta solidaritate publikoak, alor ezberdinetan garatutako arreta neurrien bitartez	564
2.3. Gizarte kontzientziazioa eta prebentzioa: terrorismoari legitima- zioa kentzea	566
3. Agurra	571
V. ONDORIOAK: ZER ESPERO DUTE GIZARTEARENGANDIK ETA ERAKUNDEENGANDIK ETAK MEHATXATUTA ETA HERTSATUTA DITUEN PERTSONEK?	572
VI. BIBLIOGRAFIA	575
VII. ERANSKINAK	577
1. Jazarpen/mehatxu eta hertsapen terroristaren indarkeriaren biktimei egindako galdera-sortaren gida	577
2. Eztabaida taldearentzako gidoia	580
X. ATALA: ONDORIOAK ETA GOMENDIOAK	583
I. PARTE HARTZEKO ESKUBIDEA	586
II. DUINTASUNERAKO ESKUBIDEA	587
III. JUSTIZIARAKO ESKUBIDEA	590
IV. ORDAINA ESKURATZEKO ESKUBIDEA	593
V. EGIA JAKITEKO ESKUBIDEA	596
VI. MEMORIARAKO ESKUBIDEA	598
VII. BAKE, ASKATASUN ETA BIZIKIDETZA ESKUBIDEAK	600

ERANSKINAK:	605
I. BIKTIMIZAZIOAREN ARRASTOAK: BATEZ ERE HILDAKO TERRO- RISMOAREN BIKTIMAK.....	607
1. Beste biktimizazio batzuk, etorkizuneko azterlan kuantitatiboan xede gisa.....	607
2. Hildako biktimak.....	608
3. Zehaztapenak erabilitako iturrien gainean.....	609
II. HERIOTZAK ERAGIN DITUZTEN ATENTATU TERRORISTAK IZAN DI- TUZTEN UDALERRIEN ZERRENDA.....	659
III. TERRORISMOAREN KONTRA ETA BIKTIMEN ALDE BATZAR NAGU- SIETAKO ADIERAZPENAK ETA AKORDIOAK.....	674
IV. DBHko GALDERA-SORTA. BALIOEN TRANSMISIOA.....	686
V. TERRORISMOAREN BIKTIMEN ALORREAN APLIKA DAITEZKEEN ARAUAK, BALIABIDEAK ETA DOKUMENTU ARAUTZAILEAK.....	708
1. Nazioarteko eremua.....	708
1.1. Nazio Batuak.....	708
1.2. Europako Kontseilua.....	711
1.2.1. Hitzarmenak.....	711
1.2.2. Ministroen Batzordearen gomendioak, gidalerroak eta ebazpenak.....	712
1.2.3. Parlamentu Biltzarraren gomendioak eta ebazpenak.....	715
1.2.4. Justizia eta Barne ministro europarrak.....	718
1.2.5. Kulturako ministro europarrak.....	719
1.2.6. Tokiko eta eskualdeko agintarien kongresua.....	719
1.2.7. Epaile Europarren Aholku Batzordea (EEAB).....	719
1.2.8. Lankidetzeta Juridikoko Europako Batzordea.....	720
1.2.9. Zehapen Arazoen Europako Batzordea.....	720
1.2.10. Terrorismoan Aditu direnen Batzordea (CODEXTER)....	721
1.3. Europar Batasuna.....	722
1.4. Europako Segurtasun eta Lankidetzako Antolakundea (ESLA).....	723
2. Estatu maila.....	724
3. Eremu autonomikoa.....	728
3.1. Euskal Autonomia Erkidegoa.....	728
3.1.1. Eusko Jauriaritza.....	728
3.1.2. Herrizaingo Saila.....	730
3.1.3. Eusko Legebiltzarra.....	730
3.1.4. Bestelakoak.....	731
3.1.5. Udal eremua.....	732
3.2. Beste autonomia erkidego batzuk.....	733
3.2.1. Nafarroako Foru Komunitatea.....	733

3.2.2. Aragoiko Autonomia Erkidegoa.....	733
3.2.3. Extremadurako Autonomia Erkidegoa.....	734
3.2.4. Madrilgo Autonomia Erkidegoa.....	734
3.2.5. Valentziako Erkidegoa.....	735
VI. GOBERNUKO NAHIZ GOBERNUZ KANPOKO ERAKUNDEEN ETA TERRORISMOAREN BIKTIMEN GAIKO ERAKUNDE ZIENTIFIKOEN ZERRENDA.....	737
1. Gobernuz kanpoko erakundeak.....	737
1.1. Estatu eta euskal eremua.....	737
1.2. Europa maila.....	738
2. Gobernuko erakundeak.....	739
2.1. Estatukoak.....	739
2.2. Euskal Autonomia Erkidegokoak.....	739
3. Erakunde zientifikoak.....	739